

Een dominee op de bres voor de Groningse taal

het plat-Gronings, de taal die bei de verstonen.

Momenteel worden jaarlijks in zo'n dertig gemeenten vijftig Grunneger Dainsten gehouden. Ds. Struif is voorganger bij ongevende helft van die diensten geweest, naast zijn volledige baan als predikant in Zuidhorn.

'Je hoorde vooral van de mensen die in het Gronings denken, dat een Groningstalige dienst dichter bij hem staat. Bepaalde dingen kun je in het Gronings directer zeggen. Ook speelt mee dat men wel eens wat anders wil.' Ds. Struif somt een aantal redenen voor het succes van de Grunneger Dainsten op: 'De intieme sfeer van de diensten; er mag ook wel eens iets fout gaan.' Toch zijn er ook mensen die wat moeite hebben met een kerkdienst in het Gronings. 'Men moet er aan wennen dat de Groningse taal ook voor andere dingen kan dienen. Streektaal wordt voornamelijk in besloten kring gesproken. Is dat niet oneerbiedig, Gronings in de kerk?, vragen ze wel eens. Gronings spreken doe je toch thuis?'

Met de regelmaat van de klok hing hij aan de telefoon; of er nog een aankondiging mee kon van een Grunneger Dainst? Ds. E.J. Struif was een van de drijvende krachten achter de succesvolle Groningstalige kerkdiensten. Hij ging voor bij een groot aantal diensten en was verantwoordelijk voor de publiciteit.

Met ingang van 12 juni aanstaande krijgt hij de gelovigen in de Friese gemeente Oosterwolde onder zijn hoede. Na dertien jaar Hervormd predikant te zijn geweest in Zuidhorn neemt hij daar volgende maand 'met pijn in 't hart' afscheid. Van afscheid van 'zijn' Grunneger Dainsten is echter geen sprake.

Uitzondering

Ds. Struif werd geboren in Nieuw Beerta op 20 augustus 1934. Hij groeide op op de boerderij van zijn vader. 'Ik kom uit een boerenfamilie. We hebben, naast het landbouwbedrijf, altijd veel konijnen gehad, geiten en een pony.

Mensen en hun werk

Het was een mooie jeugd. Maar de poëzie van het boerenbedrijf is er tegenwoordig wel af. Tijd is geld geworden.'

Ondanks zijn blindheid ging hij naar de dorps lagere school in Nieuw Beerta. 'Dat was toender tijd een uitzondering. Nu is dat onder begeleiding wel mogelijk, maar in mijn tijd was dat zeer eindexamen. Mijn moeder leerde het brailleschrift en zette voor mij boeken in braille om. Zelf leerde ik typen om opgaven te kunnen maken.' In 1954 behaalde hij zijn eindexamen aan het Gymnasium in Winschoten.

Na het eindexamen studeerde hij Theologie aan de Rijksuniversiteit in Groningen. Het feit dat hij blind was leverde ook daar niet al te veel problemen op, vertelt ds. Struif. Boeken waren in braille verkrijgbaar of stonden op band. Collectedictaten werden hem voorgelezen door collega-studenten. Het belangrijkste studieboek, de bijbel, had hij in braille: 'Het Nieuwe Testament in Grieks en het Oude Testament in Hebreuws'.

Ds. Struif begon in 1964 als pasto-

raal medewerker in de plaatsen Garnwerd en Feerwerd, nog tijdens zijn studie. Twee jaar later werd hij beroepen als predikant in de gemeente Ezinge. Hij bleef daar zes jaar en kwam vervolgens in Zuidhorn, een 850 zielen tellende kerkelijke gemeente. Wanneer is ds. Struif precies begonnen met de Grunneger Dainsten?

'Ik weet het niet helemaal zeker maar ik dacht in 1965. Bij Garnwerd ligt het dorpje Oostum en dat had een niet gerestaureerd kerkje. Men deed daar altijd iets bijzonders in de zomer. Voor Radio Noord had ik in mijn studententijd al een paar Groningstalige radio-meditaties gedaan. We hebben toen in 1965 een keer aan Grunneger Dainst in Oostum georganiseerd. Later is dat vier maal per jaar geworden. En dat drong op een bepaald moment door naar andere gemeenten.'

Ds. Struif tekent daarbij aan dat ook vóór die tijd al mensen bezig waren met het organiseren van Groningstalige kerkdiensten. Zo was er in 1948 in Delfzijl een soort verzoeningsdienst tussen Groningers en Duitse Ost-Friesen. Die dienst hield men in

Tweede plan

Naast het plezier dat ds. Struif aan de diensten beleefde 'ik vind het fijn om 's avonds naar allerlei gemeenten te gaan' hecht hij nog een ander belang aan de Grunneger Dainsten. 'Ik geloof dat je via die diensten bepaalde mensen op een directere manier bereikt. Ook verlaag je de drempel voor sommigen om een kerk binnen te gaan. Verder vind ik het belangrijk om te laten zien: jongens, je hebt de streektaal wel eens te vaak op het tweede plan gezet. Ik maak me zorgen over de kwaliteit van het Gronings.'

'Zijn baan als predikant in Oosterwolde zal geen einde maken aan zijn betrokkenheid bij de Grunneger Dainsten. In de avonden verwacht ds. Struif voldoende tijd over te hebben om naar het Groningse af te reizen. Het afscheid van Groningen mag dan niet volledig zijn, hij gaat wel met 'pijn in 't hart' weg uit Zuidhorn. 'Maar het is goed om zo af en toe eens van gemeente te veranderen. Je hebt natuurlijk je tekortkomingen en stokpaardjes. Je moet ook een beetje nuchter zijn: als ik wil veranderen moet ik het nu doen, want straks ben ik te oud. Maar als ik met pensioen ga, kom ik denk ik wel weer terug naar het Groningse land.'